

L'espectacle ha de continuar

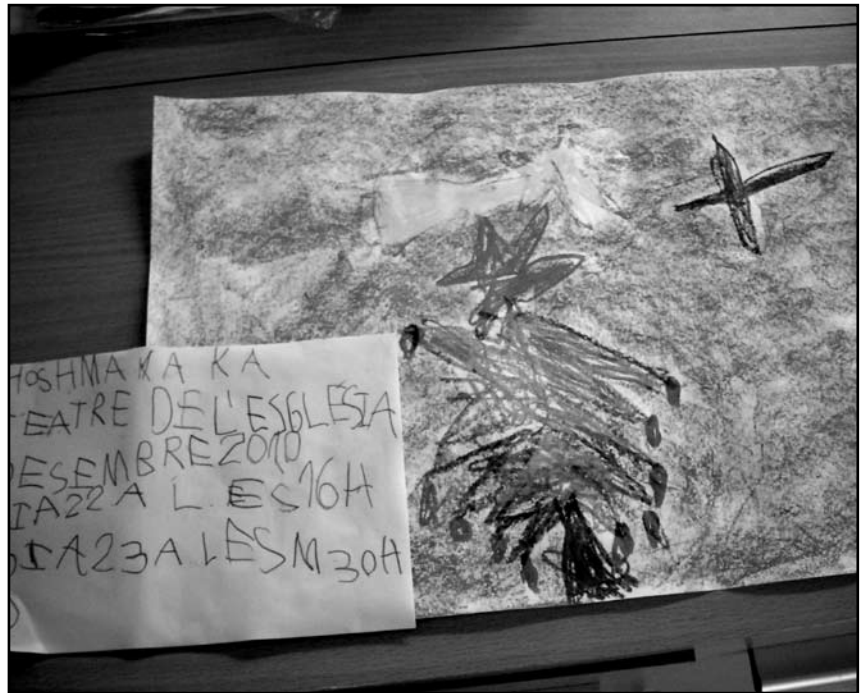
CLAUSTRE* DEL CP NADAL CAMPANER
ARROM. COSTITX

FA uns anys que l'escola estrena una obra teatral per Nadal. Aquest pot parèixer un fet anecdòtic, sense més transcendència ni altra intenció que passar-ho bé, res més allunyat de la realitat. Totes les activitats que realitzam a l'escola amb els alumnes tenen una finalitat educativa, parteixen d'una programació i responen a objectius dissenyats per afavorir els aprenentatges dels infants de manera engrescadora i significativa.

La celebració de les festes populars i tradicionals ens proporciona una excusa fantàstica per treballar amb els infants de forma complexa. Particularment interessant resulta l'organització de la representació teatral de Nadal, ja que ens permet aprendre conceptes i desenvolupar actituds, així com la utilització dels procediments necessaris per resoldre problemes concrets, derivats de les dificultats que se'ns presenten a l'hora d'organitzar-la.

És a dir, ens faciliten la tasca, oferint-nos la possibilitat de treballar de forma transdisciplinària, fent més competents els nostres alumnes, ajudant-los a adquirir competències bàsiques necessàries per la seva vida escolar actual i per l'adult en un futur.

La coordinació d'una seixantena d'infants dalt d'un escenari és una tasca prou difícil i complicada. Resulta, en algunes ocasions, frustrant, estressant, cansat, atabalant... Però, quan ens atu-

ram a pensar en tot allò que hem fet i après, en tot el que hem sentit i viscut oblidem les dificultats i ens sentim molt gratificats per tot allò aconseguit.

I què hem aconseguit? Vegem a continuació algunes de les coses que es poden treballar amb una activitat com la proposada:

Llenguatge, oral, escrit, gestual. La representació teatral ens obliga a llegir, recitar, interpretar, vocalitzar, transmetre... Necessitam comprendre el text i la història en el seu conjunt per crear el nostre personatge. Dissenyam cartells, programes, entrades utilitzant el llenguatge escrit. Observam entrades, cartells i programes d'altres espectacles, els analitzam i realitzam els nostres.

Matemàtiques. Prenem mides de l'escenari per poder construir els decorats, els alumnes de tercer cicle construeixen maquetes a escala de l'escenari. Tots els cicles participen de la construcció dels diferents elements que configuren l'escena, per realitzar aquesta tasca mesuram utilitzant els estris i sistemes convencionals necessaris.

La construcció de decorats, vestits i material d'attrezzo es treballa a les hores de plàstica, però requereix de dissenys previs, posades en comú i decisions de grup. És a dir, el treball en equip.

Les coreografies i danses que s'inclouen en l'obra, tenen una part evidentment musical, però també guarden relació amb el moviment del cos, amb la inhibició cap al moviment i, per tant, podem integrar-les i treballar-les a

* Primària: Isabel Mayol Aloy; Aina Betlem Amengual Marí; Cristina Flexas Méndez; Educació Infantil: Mercè Company Plaza; Ma Martina Socias Vich; Especialista Música: Maria Victòria Sabater Malondra; Especialista Educació Física: Sonia Ana Sans Mayol; Especialista Ped. Terapèutica: Adelaida Regal Mas.

l'espai dedicat a l'educació física. A més de contribuir a l'àrea d'educació física quant a expressió corporal, la preparació d'una obra teatral, a més, ajuda a agafar consciència del propi cos així com també millorar la percepció espacial. Tots sabem la importància de col·locar-se adequadament damunt l'escenari perquè te vegin bé quan actues i no molestar quan ho fa un altre. Fent d'actors però també d'espectadors, quan veuen els altres assajar, van veient la necessitat d'ocupar l'escenari d'una manera o altra depenent de la quantitat de persones que hi ha a sobre, d'estar en primer terme o no segons si et toca parlar, etc. També aprenen a orientar-se en un espai que no els és proper i a moure's amb seguretat. Durant els assajos i les representacions tractam de manera prioritària l'ordre i la disciplina a l'hora de guardar silenci tant al pati de butaques, com a dalt de l'escenari, com darrera d'aquest. Ordre i disciplina són fonamentals per a la pràctica de qualsevol activitat física ja que faciliten la concentració. D'altra banda, amb una tasca com és aquesta es fomenta el treball cooperatiu (alumnes-alumnes, alumnes-mestres, mestres-mestres, escola-família...), valor primordial a l'hora de desenvolupar jocs i iniciacions esportives enfront d'una societat tan competitiva. Per tot això és innegable l'aportació de la nostra representació teatral a l'àrea d'educació física.

Certament, la contribució del treball realitzat a l'àrea d'educació artística és molt important. L'educació artística a l'educació primària s'entronca actualment i des del Decret 72/2008, en quatre blocs diferenciats: dos referits a la plàstica i els altres dos a la música. En aquest nou currículum, l'expressió dramàtica, abans lligada als objectius artístics, es troba immersa dins els objectius del currículum de llengua, específicament al bloc 3, d'educació literària. Deixant de banda aquesta nova ubicació d'objectius, és evident que música, plàstica i art dramàtic són, les tres, vies a través de les quals els nins i les nines poden desenvolupar i canalitzar la seva creativitat i les seves capacitats artístiques. Són, sobretot, maneres o mecanismes diferents d'expressar sentiments i sensibilitats que posseeix tota persona, a l'igual que pot ser-ho la creació de contes, poemes o històries a nivell literari.

En dur a terme una representació dramàtica com la que realitzam per Nadal, es presenta una situació ideal perquè conflueixin a la perfecció aquestes tres branques artístiques.

Tot el referent a la preparació de l'escenografia i dels decorats, així com l'atrezzo o el propi vestuari són feines que s'han dut a terme en les classes de plàstica o fins i tot en d'altres moments durant l'horari escolar o a casa, en estreta col·laboració amb les famílies i que suposen una vertadera tasca que té una finalitat palpable. És una de les parts importants del teatre, ja que dis-fressa la nuesa de l'escenari i ens transporta, de manera fantàstica, a la realitat màgica de l'obra de teatre, a l'època, als personatges. Ja no som en Pere o na Maria, som cada un dels personatges de la història i ho som perquè un petit complement o decorat així ho evoca.

Evidentment, una obra de teatre és expressió dramàtica en estat pur. Es tracta de representar uns personatges i de fer-ho seguint un guió. Suposa aprendre un text i ser capaç de repetir-ho davant un gran públic i fer-ho en companyia d'altres persones sobre l'escenari, compartint l'espai i la responsabilitat entre tots. Però no només és repetir paraules, es tracta d'aportar-hi la nostra pròpia personalitat en cada frase, atorgant-li una intenció comunicativa que ha d'arribar al públic i ha de transmetre una realitat interior del personatge que els

altres no saben i que nosaltres els hem de saber expressar. Per aconseguir això, abans hem d'entendre de manera profunda el que està passant a la història i el que sent i fa el personatge que interpretam. A més, hem de deixar de banda les vergonyes o inseguretats personals i treure una projecció de veu adequada per tal que arribi a la darrera cadira de la sala de butaques.

Entra en joc també en tota interpretació una part important d'expressió corporal. Tot actor o actriu ha d'acompanyar amb moviments de les mans, del tronc, amb una postura corporal adequada el seu text. Sol passar sovint que actuem amb rigidesa o de forma massa estàtica. És difícil rompre aquesta barrera. Estam poc avesats a moure el nostre cos amb fluïdesa i plasticitat i, encara menys, a fer-ho davant l'altre gent. L'expressió corporal, és una part del bloc d'expressió que es treballa també en les sessions d'educació artística. Des del nostre punt de vista, la imitació és la millor manera d'aprendre-ho, per tant hem de ser bons models expressius per als nostres alumnes.

A les nostres obres de teatre, incloem a més, parts musicals importants que acompanyen les escenes i que completen de significat i les arrodoneixen. Per una banda, la música enregistrada creim que és vital per dinamitzar l'obra i per fer més fluïdes les transicions de les diferents escenes. Pensam que és la nostra missió triar una música que s'ajusti a l'obra musical en estil i en ambientació en l'època. A més, és també una oportunitat d'oferir als nostres alumnes una àmplia varietat musical per escoltar. Per l'altre costat, és una conjuntura ideal per preparar cançons amb els infants. Sobretot, es tracta de cançons de Nadal. Segons l'argument de l'obra, de vegades és possible usar nades les lletres de les quals estiguin en relació directa amb el que succeeix a cada moment sobre l'escenari. Així va succeir en la

representació teatral de 2009 on la història estava repleta de referents a la història sagrada del naixement de Jesús. En l'obra que hem representat enguany, Hoshmakaka, va ser molt complicat de fer-ho, ja que la història era fictícia. No obstant, usàrem cançons molt conegudes del cançoner de les Illes Balears o catalanes, que per caràcter o temàtica, podien anar bé en els diferents moments de l'obra. En un cas concret, vàrem usar la cançó Ara ve Nadal, però hi incorporàrem, a més, una nova lletra, que s'ajustava al personatge de "cabreta", que necessitàvem.

Val a dir, que el més complicat d'un muntatge com aquest és fer cantar els infants des de dalt de l'escenari. En ocasions anteriors, els intèrprets teatrals i els musicals estaven diferenciats i la part musical la fèiem des de baix de l'escenari, on es podia interactuar amb els infants de molt a prop. Enguany, la diferència a salvar entre l'escenari i el baix escenari, on se situava la mestra va ser una dificultat afegida, ja que tant per escoltar el to de la cançó com per visualitzar les indicacions gestuals, es feia complicat. No obstant això, a base d'assajos i de no deixar de perseverar, les actuacions musicals varen anar sortint a la perfecció i foren un complement ideal a l'obra de teatre.

Les nostres festes i tradicions formen part del nostre entorn, treballar-les a l'escola tots plegats pot afavorir la integració d'alumnes nouvinguts i facilitar a les seves famílies la incorporació a la vida del municipi, participant de forma activa en les celebracions i activitats que es proposin al mateix.

Els alumnes han de respectar torns, esperar el seu moment, respectar els companys, corregir errors, formar part de l'equip, fer aportacions. Això ens du a un punt sobre el qual voldríem incidir, es tracta d'allò que

suposa a nivell emocional i pel creixement personal, sentir-se part del grup, formar equip, ser responsable cadascú del seu paper i fer poble.

Hem volgut amb aquest article reflexionar sobre els avantatges per l'aprenentatge dels nostres alumnes en l'organització de representacions teatrals com la d'Hoshmakaka aquest Nadal passat. Val a dir que els veritables protagonistes dels aprenentatges són els nins i les nines. És la seva feina, el seu esforç el que fa possible que tot surti rodó. Així doncs cal agrair la seva entrega i dedicació, cada any ho fan millor.

Les famílies també col·laboren portant vestuari, atrezzo, idees. Ajudant els infants a estudiar el seu paper, animant-los i encoratjant-los. El més valuós de tot són els seus aplaudiments que fan que tots els actors i actrius se sentin orgullosos del seu esforç, motivant-los així per continuar endavant participant de forma activa en properes experiències que contribuiran al seu desenvolupament i creixement personal.

Per les docents, a més a més de feina, suposa gaudir d'una experiència d'aprenentatge compartida amb les companyes i els infants. En aquest moments ja pensam en l'any que ve. Hi ha sensacions que omplen, la felicitat que sentim veient l'alegria dels infants un cop finalitzat l'espectacle n'és una, per això hi tornarem!